

„Juanbimbada“

La Milano, Institutul italo-latino-american a prezentat Grupul teatral Rajatabla din Caracas, care a jucat în premieră mondială un spectacol compus din fragmente din operele a patru cunoscuți dramaturgi latino-americani, intitulat Juanbimbada. Juan Bimba este tipul omului obișnuit, care, prin virtuțile și defectele sale, reprezintă mulțimea. El se naște sub dictatură, crește cu democrația, riscă să se înecă în petrolul care-l înconjoară, muncește numai ca să-i îmbogățească pe alții, într-un cuvânt, este omul simplu care speră într-o lume mai bună.

Pentru copii: deziderate...

La sfârșitul anului trecut, reprezentanți ai lumii teatrale din mai multe țări s-au întrunit în R. F. Germania, pentru a discuta asupra situației și a posibilităților teatrului modern pentru copii și tineret. A luat naștere Grupul de lucru pentru teatrul de copii și tineret. S-a constatat că legăturile între școală și teatru sînt insuficiente. Teatrul a se asigura un oarecare succes este necesară crearea unui Centru de informare pentru teatrele afiliate la acest grup de lucru. Organizațiile de tineret, serviciile culturale și școlile vor fi și ele afiliate acestui Centru de informare.

...și inițiative

Teatro del Sole este unul dintre puținele grupuri teatrale care, în acești ani de căutări de noi conținuturi, forme și spații de joc, a luptat ca pe scenă să pătrundă într-un mod cât mai autentic însăși viața. Dintre spectacolele pentru copii prezentate de acest grup tea-

tral, mai ales în Lombardia — nu pe scenele teatrelor, ci în școli, în biblioteci, în săli de sport — se remarcă Felice și Carlina. Protagonistii se iubesc și, sătui de sictielile familiilor, se hotărăsc să fugă de acasă. Felice nu-și poate găsi de lucru, întrucît este minor. La sfârșitul spectacolului, un tribunal format din tineri spectatori este chemat să dea verdictul. Părinților aflați în sală li se propune o meditație asupra delicatelor probleme ale adolescenței. Inițiativa acestui teatru a reușit să-i apropie un public numeros, în special tînăr.

Telerecital de poezie românească

Televiziunea română, în colaborare cu cea maghiară, a realizat un recital din versurile poezilor români contemporani, intitulat Odă omului. Recitalul cuprinde versuri aparținînd lui Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Alexandru Philippide, Eugen Jebeleanu, Ștefan Augustin Doinaș, Nicolae Labiș, Geo Dumitrescu, Marin Sorescu. Redactorii emisiunii sînt Adrian Munțiu și Ferenc Barany, iar regia artistică este semnată de Nae Cosmescu și Sandor Mihályfy. Traducerea maghiară a poeziilor este realizată de Zoltán Franyó și de Zoltán Jekely. Își dau concursul, printre alții, Ion Caramîtru și Silvia Popovici, Emil Keres și Andreea Drahotă.

Spectacolul a avut loc la Teatrul Municipal din Budapesta, fiind programat pe micul ecran în cursul lunii septembrie.

„Masaniello“

După boom-ul pe care l-a cunoscut teatrul-document în Italia anilor '60, se pare că asistăm la o renaștere a teatrului istoric. Teatro Libero

din Roma a pus recent în scenă piesa Masaniello, care prezintă evenimentele petrecute la Napoli în luna iulie 1647, cînd a avut loc mișcarea populară condusă de Tomaso Aniello (cunoscut sub numele de Masaniello). Pe lîngă personajul principal, foarte bine conturat este poporul, cu viața, grijile, doleanțele și sentimentele sale. Publicul urmărește, în picioare, desfășurarea piesei, în funcție de deplasarea unor platforme mobile. Unele scene se petrec, simultan, pe mai multe platforme. Spectacolul lasă impresia unei serbări populare, cu atît mai mult cu cît are loc fie în aer liber, fie sub cupola de circ a Teatrului Quattiere. Regizorul Armando Pugliese a vrut să realizeze un spectacol popular și se pare că a reușit.

Un autor militant

Athol Fuggard, autor dramatic sud-african, militează, în scrierile sale, în favoarea celor oprimați, a celor proscrși pe „temeiul“ politicii rasiste ori pentru convingerile lor politice. Recentă sa piesă, *Insula*, jucată de numai doi actori, la Atelierul Teatrului „Thalia“ din Hamburg, condamnă constrîngerile la care sînt supuși oamenii ca urmare a aplicării unor legi și convenții odioase.

Studio de pantomimă

La Teatr Slaski im. Wyspianskiego, din orașul polonez Katowice, a fost înființat Studioul de pantomimă. Au fost admiși 45 de candidați, împărțiți pe grupe de vîrstă (12—15 ani și 16—24 de ani); de patru ori pe săptămînă, ei vor participa la cursuri de tehnică a pantomimei, de ritmică, de balet și de acrobație sportivă.

„Moartea accidentală a unui anarhist“

În sala Cadarso din Madrid a avut loc un dublu eveniment: premiera piesei *Moartea accidentală a unui anarhist* de Dario Fo, tot odată prima montare spaniolă de teatru militant, după moartea lui Franco. Scriitorul marxist italian Dario Fo este un om de teatru complet, cu o capacitate creatoare mereu surprinzătoare și originală. Ca și în alte scrieri ale sale, el utilizează masca tocmai pentru a demasca, instrumentul său de predilecție fiind umorul. Piesa — scrisă în 1971 — a cunoscut un mare succes și în Franța.

„13 mirosuri“

se intitulează piesa lui Jan Schmid, conducătorul și animatorul Studioului „Ypsilon“ din Liberec. Este o satiră îndreptată împotriva comportamentelor și atitudinilor nedemne, manifestate în timpul ocupației fasciste.

Excelent interpretat de Jana Syncova, rolul adolescentei dobîndește, în spectacolul trupei din Liberec, dimensiuni de simbol.

Precum Atlantida

La Ciudad de Mexico a avut loc premiera piesei *Lo que pasó en la Atlantida* (Ceea ce a trecut în Atlantida), de David Humberto Trejos, scriitor salvadorian binecunoscut în America Latină, care trăiește în exil, în Mexic. Piesa denunță dispariția populației chinamequitas din El Salvador, după campania electorală din 1924, cînd alcadele ales prin vot popular nu a fost recunoscut de comisia electorală, care a numit în locul lui un candidat oficial. Poporul a

luat armele în mînă, spre a-și impune reprezentantului ales, ceea ce a prilejuit intervenția singeroasă a trupeilor guvernamentale.

Relația teatru-cinematograf

La Florența a avut loc un colocviu asupra teatrului și cinematografului. Raportul dintre cinema și teatru a fost discutat sub trei aspecte: structură, limbaj și perspective. S-a ajuns la concluzia că cinematograful se poate inspira din teatru, cu condiția să-și păstreze autonomia și libertatea de expresie, restituind, într-o formă elevată, semnificația și conținutul ideologic al operei literare.

„Anul Korczak“

În cadrul „Anului Korczak“, inițiat de UNESCO, la Varșovia a avut loc concursul de piese pentru copii și tineret, după scrierile lui Janusz Korczak. Juriul a acordat premiul I Joannei Kulmowa, pentru piesa *Mariele rege mic*, premiul II, Hannei Januszewska, pentru piesa *Slava*, și premiul special, Alinei Nowak pentru piesa *Senatul nebunilor*.

Teatru pentru muncitori

Compania teatrală „Tirso da Molina“, înființată acum nouă ani, cunoscută ca „teatrul pentru muncitorii emigranți“, a întreprins turnee în mai multe țări, pentru a face cunoscut lumii întregi, dar în special emigranților spanioli, teatrul patriei lor. Avînd la activ peste 30 de montări și distinsă cu Premiul Național al Teatrului în 1970, compania practică

sistemul biletelor gratuite. În acest an, în program figurează turnee în Franța, R. F. Germania, Danemarca, Austria, Elveția.

În memoria marilor actori

La casa de cultură din Balatonszemes s-a deschis o expoziție comemorativă, dedicată actorului Zoltan Latinovics, dispărut în urmă cu doi ani. Expoziția cuprinde afișe, programe, articole din presă, precum și un mare număr de fotografii oglindind prodigioasa activitate a marelui artist.

În editura „Gondolat“ din Budapesta a apărut o carte dedicată vieții și activității lui Javor Pál. O întreagă epocă, aceea dintre cele două războaie, este înfățișată cititorului contemporan. Cartea poartă semnătura lui Tibor Bános.

Hölderlin, experimental

Teatrul vest-berlinez Schaubühne a montat recent *Moartea lui Empedocle de Hölderlin*. Pentru a face mai inteligibil textul, regizorul Klaus Michael Gruber plasează acțiunea pe două scene. Pe scena principală, Empedocle se pregătește să se arunce în craterul de foc al vulcanului Etna. Fugarul părăsește, astfel, o lume în descompunere, pentru a-i aduce, prin moartea sa, salvarea. Apoi Empedocle trece de pe scena principală pe una secundară, unde are loc o acțiune aproape pantomimică. Într-o sală de așteptare dintr-o gară, un grup de refugiați își omoară timpul. Empedocle se strecoară printre ei incognito, intrînd într-o nouă izolare. Această pretențioasă punere în scenă n-a avut succes.